

ישראל

מכסיקו בלי אורא

וללא משוא פנים

מאחר שיגאל אלון ומערכת-התיקשורת של משרד-החוץ הישראלי לא היו מעוררים בעניין, יצא שבוע-הקולנוע המכסיקאי בסינמטקים בישראל אל הפועל לפי ה

מכסיקו, למי שזוכר רק את סרטי נינון סבייה ואתורו דה'קורדובה, היא יצרנית-סרטים חשובה. כיום בעיות משבר יחסי, ירדה תפוקתה מ-120 סרטים לשנה ל-80 בלבד, אולם אסור לשכוח שתעשייה זו קיימת כבר שנים רבות, והחץ משהותו יכולה מכסיקו להתגאות בבמאי גדול כמו אמיליו פרננדז ובצלם כמו מיגל פיגרואה. למראה המיבחר שנישלח ארצה עלידי מחלקת היצוא של התעשייה המכסיקאית (שיזמה את השבוע), שבראשה ניצב רו דולפו אצ'וורה, אחיו של נשיא מכסיקו ור שחקן-קולנוע בעבר, מתבקשות כמה מס' קנות.

נגד המימוסד. ראשית, לעומת צרות-המוחין השולטת בתעשייה הישראלית, מכסיקו לא רק מרשה להפיק, בעזרה ממשלית מלאה, סרטים אנטי-מימדיים, אלא אף משגרת אותם כנציגים רישמיים של המדינה, כך, למשל, אפשר לראות את המישטרה רוצחת בדם קר שני צעירים המוחים נגד זיהום חופי הים בשינויים, סרט המציג תעשיינים ההורסים את הטבע בשיטתיות למען רווחים קלים.

השחיתות שולטת בכיפה, והשוד מתנפץ נף באוויר בגירסה מכסיקאית של החפזק הכללי (רוויזור) לגוגול, כאשר הבמאי שחקן אלפונסו אראו מוצא סימוכין מכסיקאיים טהורים לסיפור הרוסי במקורו, והוא מקשט את הסאטירה התברית שלו בהמצאות קור מיות מטרופות הרודסות זו את זו בקצב רצחני. אוהו אראו מציג את התעשייה המכסיקאית כמשועבדת לעולמ-הפשע הינילאומי בהנשר היחף, מעין אגדה על סופרמן לא-יוצלה — שבה קמים המטרופים המאושפים על שומריהם, המישטרה הימושחתת והמימסד הרקוב.

אפילו הכנסייה אינה יוצאת נקייה מהצר לפות, כאשר בפנית הבחולות, סרט של אלברטו איסאק (שביים בזמנו את הסרט על אולימפיאדת מכסיקו) מתגלה קדוש שכמעט זוכה להכרה מצד הכנסייה כחולל, נואף ורמאי, מאחז-עיניים המנצל את היאווות, הגאונות והטיפשות של הסובבים אותו, תוך כדי הפעלת עוצמה כאריזמתית על המין הגשני.

מכסיקו המתקוממת. שני סרטים מתנשאים ועולים ברמתם על כל האחרים, האחד, חואן פרז חולוסה — סרט ספקי עלילתי ספק מחקר אנתרופולוגי, מבוסס על ספר שנכתב מפי בן שבט אינדיאני היעומד להיכחד, ומתאר בפירוט רב את

(המשך מעמוד 34) נסע לארה"ב, נפגש שם עם אנשי-מישטרה, שופטים ומומחים, ואסף חומר רב על השימוש בהיפנוזה לגילוי האמת ב'מיקרירצח' ופועים חמורים אחרים. לידסקי, שנמנה עם המעטים המאמינים עדיין בחפותו של עבו, מכין ספר על המחקר באמריקה לגבי המיבחן המ'שולש — פוליגרף-ירוקית-אמת-היפנוזה, למען גילוי הצדק.

בסיפור המיקצועית בורה"ב נמצא חור'מר רב, המתאר את התפשטות השיטה במדינות מסוימות בצפון-אמריקה. ההיפנוזה מ'הרתה. למשל, סיפור המתאר כיצד טיהרה ההיפנוזה שני חשודים ברצח. הרצח התרחש השכם בבוקר חג-הפסחא, בשנת 1951. הקורבן היה לו (רומאו) בודרי, עובד תחנת-דלק. הוא גורה ארבע פעמים, בעת שישב ליד שול-ח'כתובה במשרד החחנה. חוקרי המישטרה נגפת אוקאלונה, פלורידה, עצרו את הגברת קורה בודרי, אשת הגרצח ואת וויליאמס קונרלי, ידיד המישפחה. החקיר'רות נמשכו שנים אחדות, ללא התפתח'יות. החשודים שוחררו, והתק' הועבר ל'מדר התיקים בלתי-פעילים.

התיק נפתח מחדש בשנת 1957, כאשר נכנס למישרד שריף חדש, משך קרוב ל-שנה וערכו חקירות ובדיקות בפוליגרף לכ-25 חשודים, ולבסוף נותרו רק שניים, הבדיקות של הגבר ושל האישה, החשודים ברצח, לא הניגו לתוצאות חותכות. בדיקות הפוליגרף של הגבר הצביעו על שקר, אולם אישיותו ומינוגו היו כאלה שלא ניתן היה להגיע לשום מסקנה מוגדרת. האשה גילתה תגובות של בחילה וסימני קצרת כשבנדקה בפוליגרף. התיאוריה של החוקרים היתה שהאשה קנתה, או קיבלה ממישהו, את הנשק שישימש לרצח. הגבר, שהיה ידוע כצלף מעולה השתמש בו בעת היצח. החוקרים טענו ש-68 דולר שולמו עבור הנשק באותו יום, בו משכה האישה 87 דולר מחשבונה בבנק. בעל התנות שבה נרכש האקדה לא רשם את פרטי הקונה, בגלל רשלנות.

היה מתח מסויים בין קורבן הרצח לבין הגבר החשוד. החשוד אפילו ירה פעם לכיוון בודרי, שני החשודים הכחישו כל קשר עם אקדה הרצח. האישה אף הכחישה שמצאה במקום באותו יום, או שמשכה כסף מחשבון-הבנק שלה.

האשה טענה כי היא קיבלה 1000 דולר (פוליסת-ביטוח), בעוד שחברת-הביטוח הוכיחה כי היא קיבלה בניו הפוליסה 2500 דולר. אי-ההבנה השנייה נגעה ל'עובדה של היא אראתה ביום שבו נמשך הכסף מחשבונה ובו נרכש הנשק, בסביבת המקום. היא הסכימה להיבדק בהיפנוזה. במצב היפנוטי מותנה הנחקר למצב של מענה מתיר הרבה יותר מזה האפשרי במצב של ערנות. בלתי אפשרי שישקר מבלי שיגלה פיגור קל כלשהו בתשובותיו. למעשה, בהיותו במצב סובייקטיבי (תת-הכרתי) יודחק הנחקר לדרגה מסויימת של מאמץ הכרתי עלימנת לשקר. היפיגור שייגרם ניתן לגילוי ללא כל קושי. החשודים טו'חרו, אחרי הבדיקה, מס' כימו מבצעי החקירה שהאשה חסה פשע. אחריכך חזרו החוקרים לברר שוב את הפרטים לגבי כמה עובדות. התברר שחברת-הביטוח אכן שילמה 2500 דולר, אך מסכום הזה נמסרו לילדי המנוח 1500 דולר, ולאשה רק 1000, כפי שהיא טענה. רישומי המשיכות בבנק היו כמעט בלתי-קריאים באותו תאריך. בניו סימנים שי'מישהו טיפל בהם.

פרשה זו מוכיחה כיצד ניתן היה להשי'תמש בהיפנוזה במשולב עם הפוליגרף הרבה קודם-לכן, ובכך לאפשר לחוקרים להתחקות אחר הפושעים האמיתיים. 12 שנה אחרי רצח עובד תחנת הדלק, פירסמה העיתונות בסלורידה ב'9 במארס 1963: „איש חילה-אוויר מתוודה על רצח שבוצע בפלורידה לפני 12 שנה. מהסנט מניו-ג'רסי טיהר שני חשודים קודמים.“ הרוצח האמיתי, בן 32, אב לשלושה ילדים, האשים חבר-לשעבר, גם הוא איש חילה-אוויר, כי היה איתו בעת נסיעו השוד בתחנת-הדלק. הרוצח הודה בפשע רק בנס לא הוגש כתב-אישום נגד הי'אשה והגבר, שהיו חשודים ברצח, עד שהם נבדקו מחדש בבדיקות משולבות. עורך-הדין צבי לידסקי נלחם כיום להביא את סלומון עבו לבדיקות בהישי'נונה. בוריקת-אמת ובפוליגרף, לתוכחת חפותו. אם התוצאות יהיו רלוונטיות, יכ'קש מישפט חוזר.

ווילמי וגרסיה ב"המפקח הכללי" השחיתות והשוד

רוזבה ברמביזה ב"פינת הכתונות" הכנסייה והאיולת

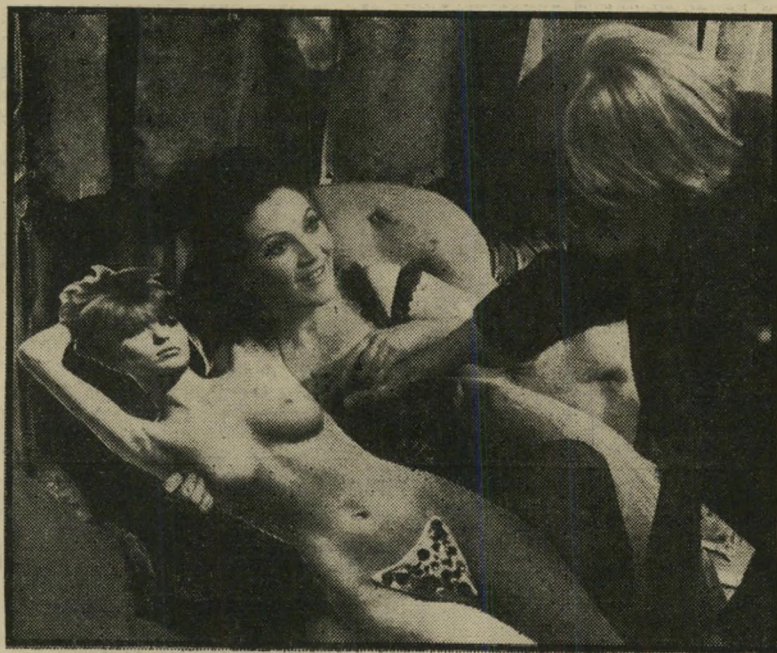
המטרסם מתחילת המאה, שסקר את מהי פיכת מכסיקו בין השנים 15—1913, מאוחר יותר נסע לברית-המועצות, ושלח משם כתבות על המהפיכה הסובייטית, ייסד את המיסלגה הקומוניסטית האמריקאית, וכאשר מת ב-1923, נקבר בכיכר האדומה, כור היחידי שזכה בכבוד נדיר זה. הסרט נשאר צמוד לדייווחיו של ריד ממכסיקו, כאשר מצד אחד מצטיירת תמונה של הלך-רוחות מהפכני, מהומה וחוסר-סדר, ויכוחים פנימיים והשקפות-עולם שונות של מנהיגי המהפיכה; מאידך, תוך כדי הכרת המציאות סביבו, נוצרת והולכת התודעה המהפכנית של ריד עצמו. הסרט כולו צולם בכוונה תחילה בשחור-לבן כש'הבמאי, סול לדיקי, השתדל להקנות לצילוי מיו את הגוון של סרטי תחילת המאה, כאילו מדובר לא בשיתזור היסטורי של ימים אלה, אלא בשרידים תיעודיים מן הימים ההם.

בסך-הכל, שבוע מגוון. אולי לא כל מה שמוצג על עומד על רמה גבוהה, אבל לקולנוע הישראלי המגמגם זה יכול להיות שיעור נוסף: אין צורך לבחור בנושא על-לאומי כדי לעניין את העולם. סרטים לאומיים לא רק יכולים אלא — כשהם עשויים כהלכה — מסוגלים בהחלט לרתק את העולם. צריך רק למצוא מישהו שיעשה אותם כך גם בישראל.

סרטים

לגלות את סקוליאובסקי

תעוטי מפייצה-סרטים בישראל הדואגים, בדרך-כלל, להציג בארץ סרטים פחות מעניינים ולשלוח את היותר-מעניינים ח'רה לחו"ל, בטענה שאינם מיסחריים די הצורך, טמנו בחובם הפעם הפתעה. אחרי המתנה של חמש שנים המימות, לאחר שהסרט הוצג בכל מיני מועדוני-קולנוע וסינמטקים, יצא סוף-סוף יצרים עמוקים, יצירתו של יז' סקוליאובסקי, גם אל המסכים הגורמליים.

בובה (דמותה של ג'יין אשר מקרטון) ב"יצרים עמוקים" סיפור-אהבה במרחצאות